

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه فاطمه الزهراء علیها السلام

شهرستان خمینی شهر

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

راهکارهای برون رفت از بحران معنویت از دیدگاه قرآن و روایات

استاد راهنما

سرکار خانم صدیقه غفوری

استاد داور

دکتر سید روح الله موسوی زاده

پژوهشگر

فرزانه کریمیان

بهار ۱۳۹۴

سلام افلا

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه فاطمه الزهراء عليها السلام

شهرستان خمینی شهر

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

راهکارهای برون رفت از بحران معنویت

از دیدگاه قرآن و روایات

استاد راهنما

سرکار خانم صدیقه غفوری

استاد داور

دکتر سید روح الله موسوی زاده

پژوهشگر

فرزانه کریمیان

بهار ۱۳۹۴

تقدیم به :

این تحفه درویشانه و بضاعت مزجات را که در ایام شهادت امام جعفر

صادق علیه السلام به پایان رسید، بر صفحه جان نهاده، تقدیم می‌کنم به:

امام زمانم حضرت محمد مهدی علیه السلام

پروردگارا!

جانش را به سلامت دار؛

قلبش را از ما خشنود نما

و در فرجش تعجیل فرما.

آمَن یا رَبَّ الْعَالَمین

تقدیر و تشکر

سپاس خدای تعالی را که توفیق کسب معارف الهی را عنایت فرمود تا راهی در جهت بندگی او باشد و توفیق خدمت به بندگان را برای انسانها فراهم نمود تا نظام اجتماعی را حفظ نمایند.

به رسم ادب و به نشانه قدرشناسی،

تشکر می‌کنم از:

- استاد راهنمای ارجمندم (سرکار خانم صدیقه غفوری) که با مساعدتهای بی دریغ و زحمات فراوان و دقت نظر، اینجانب را در تمام مراحل تحقیق یاری رساندند؛

- همسر گرامی‌ام که صمیمانه مرا یاری کرد؛

- اعضای محترم شورای تحقیق پایانی حوزه علمیه فاطمه الزهرا علیها السلام و معاون محترم پژوهشی (سرکار خانم نوروزی)

از تمام کسانی که در رشد مادی و معنوی و تربیت جسمانی و روحانی و شکوفایی فکری، علمی و عملی این بنده حقیر فانی سهمی داشته‌اند، تشکر می‌کنم تا شرط شکر حضرت پروردگار را به جای آورده باشم که هر چه هست اوست و هر آنچه شکر است، بریاد اوست.

پروردگارا! جملگی در وسعت رحمتت غریق فرما و در حیات و ممات با محمد و آل محمد علیهم السلام

قرین نما.

۲۵. فتح‌علی خانی، محمد، **آموزه‌های بنیادین علم اخلاق**، چاپ اول، قم، مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۷۹.
۲۶. فونتانا، دیوید، **روان‌شناسی دین و معنویت**، ترجمه: الف. ساوار، چاپ اول، تهران، ادیان، ۱۳۸۵.
۲۷. قرائتی، محسن، **تفسیر نور**، چاپ یازدهم، تهران، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، ۱۳۸۳.
۲۸. قمی، شیخ عباس، **کلیات مفاتیح الجنان**، ترجمه: مهدی الهی قمشه‌ای، چاپ دوم، تهران، محمد، ۱۳۸۰.
۲۹. کج‌باف، محمدباقر، **روان‌شناسی رفتار جنسی**، چاپ پنجم، تهران، روان، ۱۳۸۹.
۳۰. کلینی، محمد بن یعقوب، **اصول کافی**، ترجمه حسین استادولی چاپ اول، تهران، دار الثقلین، ۱۳۹۰.
۳۱. لیراوی، صادق و حسن اردشیر لاجیمی و سید ستار مهدی زاده، **مبانی، الزامات و موانع جهاد اقتصادی**، چاپ دوم، قم، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۹۲.
۳۲. مدرسی، سید محمدتقی، **تفسیر هدایت**، ترجمه: مترجمان، چاپ اول، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷.
۳۳. مصباح یزدی، محمدتقی، **اخلاق در قرآن**، چاپ چهارم، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۱.
۳۴. _____، **بزرگ‌ترین فریضه**، چاپ پنجم، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۲.
۳۵. _____، **راهیان کوی دوست**، چاپ سوم، قم، شفق، ۱۳۷۶.

۳۶. مطهری، مرتضی، انسان و سرنوشت، چاپ نهم، تهران، صدرا، ۱۳۶۹.
۳۷. _____، عدل الهی، چاپ هفدهم، تهران، صدرا، ۱۳۸۰.
۳۸. _____، علل گرایش به مادی‌گری، چاپ سیزدهم، تهران، صدرا، ۱۳۷۲.
۳۹. معین، محمد، فرهنگ فارسی، چاپ نهم، تهران، دانشگاه امیرکبیر، ۱۳۷۵.
۴۰. مکارم شیرازی، ناصر، پیام امام امیرالمؤمنین، چاپ سوم، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۸۵.
۴۱. _____، تفسیر نمونه، چاپ اول، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴.
۴۲. _____، تفسیر نمونه، چاپ سی و نهم، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۹۰.
۴۳. ملکیان، مصطفی و دیگران، سنت و سکولاریسم، چاپ اول، تهران، مؤسسه فرهنگی صراط، ۱۳۸۱.
۴۴. ناصری، علی‌رضا، بحران معنویت در عصر حاضر، چاپ اول، قم، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۷.
۴۵. نراقی، ملا احمد، معراج السعادة، چاپ پنجم، قم، بهار دلها، ۱۳۹۰.
۴۶. نصری، عبدالم...، انتظار بشر از دین، چاپ چهارم، تهران، مؤسسه دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۸۳.
۴۷. نکویی سامانی، مهدی، آسیب‌شناسی دین و معرفت دینی، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۹.
۴۸. یثربی، یحیی، ترویج عقلانیت و فرهنگ شیعی تنها راه حل است، چاپ اول، تهران، جام جم، ۱۳۸۶.

ب - کتب عربی

۱. ابن شعبه حرّانی، حسن بن علی، تحف العقول عن آل الرسول، تصحیح: علی اکبر غفاری، چاپ اول، قم، جامعه مدرسین، ۱۳۶۳.
۲. ابن فارس، ابوالحسین احمد، معجم مقاییس اللغة، چاپ اول، قم، مکتب الاعلام الإسلامی، ۱۴۰۴ هـ.ق.
۳. پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحة، چاپ اول، تهران، دنیای دانش، بی تا.
۴. تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، غرر الحکم و درر الکلم، چاپ اول، قم، دار الکتاب الإسلامی، ۱۴۱۰ هـ.ق.
۵. جوهری، اسماعیل بن حماد، صحاح اللغة، چاپ اول، بیروت، دار العلم للملایین، ۱۳۷۶ هـ.ق.
۶. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ القرآن، چاپ اول، بیروت، دار القلم، ۱۴۱۲ هـ.ق.
۷. شهید ثانی، زین الدین بن علی، منیه المريد فی آداب المفید و المستفید، تصحیح: رضا مختاری، چاپ اول، قم، مکتب الاعلام الإسلامی، ۱۴۰۹ هـ.ق.
۸. شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، تفصیل وسائل الشیعة إلى تحصیل مسائل الشریعة، چاپ اول، قم، مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۹ هـ.ق.
۹. شیخ صدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، التوحید، تحقیق: سید هاشم حسینی تهرانی، چاپ ششم، قم، جامعه مدرسین، ۱۳۹۸ هـ.ق.

۱۰. صادقی تهرانی، محمد، الفرقان فی تفسیر القرآن بالقرآن، چاپ دوم، قم، فرهنگ

اسلامی، ۱۳۶۵.

۱۱. عروسی حویزی، عبدعلی جمعه، تفسیر نورالثقلین، چاپ چهارم، قم، اسماعیلیان،

۱۴۱۵هـ.ق.

۱۲. فضل‌ا...، محمدحسین، تفسیر من وحی القرآن، چاپ دوم، بیروت، دارالملاک للطباعة و

النشر، ۱۴۱۹ هـ.ق.

۱۳. قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر قمی، چاپ چهارم، قم، دار الکتاب، ۱۳۶۷.

۱۴. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، چاپ اول، قم، دار الحدیث، ۱۴۲۹ هـ.ق.

۱۵. مرتضی زبیدی، محمد بن محمد، تاج العروس من جواهر القاموس، چاپ اول، بیروت،

دار الفکر، ۱۴۱۴ هـ.ق.

ج - مقالات تخصصی و پژوهشی

۱. کینگ، اورسولا، «معنویت»، ترجمه علی‌رضا شجاعی، فصل‌نامه هفت آسمان، شماره ۲۳،

۱۳۸۳.

د - مقالات نشریات

۱. فناپی اشکوری، محمد، «نقدی بر کتاب راهی به رهایی»، هفته‌نامه پرتو سخن، شماره

۱۳۸۳، ۴۴۹.

۲. منصورنژاد، محمد، «تأملی در تعریف معنویت و پرسش‌های اساسی آن»، روزنامه

جوان، شماره ۲۲۵۲، سال هشتم.

ه - پایان‌نامه‌ها

۱. علی‌زاده، کاظم، راهکارهای برون‌رفت از بحران معنویت از دیدگاه قرآن کریم، دانشگاه تفسیر و معارف قرآن مجید، قم مقدس، کارشناسی ارشد، ۱۳۹۰.

و – منابع دیجیتالی

۱. حسینی، سید علی‌اکبر، «تأملی در مقاله معنویت و عقلانیت»، www.andisheqom.com، ۱۳۸۱.
۲. ملکیان، مصطفی، «بحران معنویت و مؤلفه‌های معنوی زیستن»، www.manaviat.blogfa.com، ۱۳۸۰.

ز – منابع نرم‌افزاری

۱. جامع التفاسیر نور
۲. جامع الأحادیث
۳. قاموس النور